

Van Paasweek tot Paaswake

Pasen 2018... Wàt een feest! Hoe zou ik het dit jaar ondergaan, ik had geen idee. Eerlijk gezegd, zat ik ermee in mijn maag. Als met een steen. Want wéér die ezel en die juichende menigte die, snel ontgoocheld, in een hysterisch roepen: "Kruisigt Hem!" zou overgaan...

Het Kerkblad valt op de mat, met een opvallende, kleurige voorplaat: een uitsnede van het Hongerdoek in De Ontmoeting en een uitleg die aan duidelijkheid niets te wensen laat. Palmpasen: mensen met palmtakken, juichend, zwaaiend naar een figuur op een ezel. Mensen, zonder ingevulde gezichten, want ons eigen gezicht kunnen we invullen, begrijp ik. Mooie verhalen en toelichtingen lees ik in het blad.

Palmzondag, door mij in de Adventskerk gevierd, beleef ik intens mee. Wat een schitterende dienst en uitleg, mede aan de hand van de voorplaat van het Kerkblad: vele groepjes mensen vieren in Jeruzalem, het van mensen wemelende centrum van de wereld, op eigen wijze een feestje, de intocht van hun koning, zo je wilt. Ook rond Jezus van Nazareth. Een onopvallend gebeuren in zijn tijd wellicht. Een van de zovele(n). Ook wij wuiven met takken. Ik besluit de Goede Week mee te maken en ook de Paaswake die dit jaar gehouden wordt.

Als rode draad fungeren twaalf stenen. Zowel op Witte Donderdag, Goede Vrijdag als Stille Zaterdag zijn ze drukkend aanwezig. Op donderdag verstild en met witte bloemen, op Goede Vrijdag zijn ze dood en aanvankelijk zonder bloemen; we fleuren de doodse stenen op met rode bloemen, die als symbool staan voor de gebeden die de predikant uitspreekt. Stenen... We richten zo vaak stenen op, zegt de predikant: gedenksteden, struikelstenen, grafstenen, eerste stenen, de stad is er vol van...

De predikant giet op Stille Zaterdagavond doopwater uit in de doopvont. Wie dat wil, kan naar voren komen, een kruisteken met water op het voorhoofd gedrukt krijgen, wat ons herinnert aan onze doop welke hiermee opnieuw bekrachtigd wordt, zo ervaar ik. Met het verstrijken van twaalf uren tussen 21:00 uur zaterdagavond en 09:00 uur Paasmorgen wordt op ieder heel uur een van de twaalf stenen verlegd, een kaarslicht meer ontstoken, stenen + kaarsen die elk een lezing meebrengen, een verhaal oproepen, een verhaal van bevrijding, uittocht, overwinning, tot uiteindelijk de laatste steen is weggerold, 12 stenen hebben dan plaatsgemaakt voor 12 lichten. Er wordt gebeden, er is een moment van stilte. Dood gaat over in leven. Wat een schitterende symboliek. Het oude, dode verhaal is plots springlevend geworden, symbolen maken mij duidelijk hoe ik, hoe wij vandaag de dag mogen leven vanuit bevrijding: achter ons laten wat bedrukt, voortgaan, jubelend van vreugde, zoals we beleefden in de laatste uren van de wake. "U zij de glorie!"

Een paaswake, om niet te vergeten: beginnend met de dienst op Stille Zaterdag, waarin de eerste en later ook de tweede steen wordt verlegd. Na afloop van de dienst blijven velen zitten, iets drinken, napraten, elkaar ontmoeten en al snel is het 23:00 uur. We gaan terug naar de kerkzaal, zeker 50 mensen horen de lezing uit Genesis 22, zien de derde steen weggerold worden, zijn stil voor meditatie en gebed en zingen:

"Bleibet hier", blijf hier en waak met mij...

Tot 01.00 uur blijven we met velen, veertig, dertig, daarna met minder, maar toch...

We waaieren na elke meditatie en steenverlegging uiteen: we zingen en oefenen met de cantorij een aantal liederen of we kijken naar een film met een link naar Pasen, waaronder

het "Vlindercircus", een film die tot nadenken prikkelt, we schrijven brieven voor Amnesty International, tekenen en/of kleuren mee in een verwerking op papier van gehoorde lezingen, bekijken weer een film, doen een spelletje, mediteren in de kerkzaal, bereiden ons voor op een volgende lezing, zitten gewoon wat, beschilderen en/of beplakken paaseieren, maken brooddeeg gereed voor het latere afbakken in de ochtend en komen, uur na uur, bijeen in de kerkzaal. We kijken elkaar aan en zeggen: "Wat gaat het eigenlijk snel voorbij, zo'n nacht." Om 03:00 uur gaan de laatsten huiswaarts, een kleine kern van 15-17 mensen achterlatend, die in een bijzonder goede sfeer met elkaar de wake voortzetten. Na de meditatie van 03:00 uur maken we een wandeling om de kerk en door het Anne Frankpark. Vroege vogels, op fietsen zonder licht, kijken verbaasd op. Wij keren weer naar de kerkzaal, verleggen een volgende steen, de ochtend komt naderbij... Om 05:00 uur komen alweer mensen, die wat geslapen hebben, terug naar de kerk en zo groeien we weer in tal; om 06:00 uur hetzelfde beeld. Al snel zijn we weer met velen; gebakken broden worden gesneden, de zaal wordt gereed gemaakt, tafels geplaatst met stoelen voor de bijna 80 mensen die we verwachten; het blijken er meer dan 100.

Om 07:00 uur verleggen we de tiende steen en gaan naar buiten, waar musici van "Oranje" hebben plaatsgenomen om de paasjubel te begeleiden, in de kilte van de vroege ochtend, de vingers blauw van de kou op het metaal. Het licht breekt door... om warm van te worden. Nog maar twee stenen te gaan... Ouders met jonge kinderen - ik tel er minstens veertien - arriveren om mee te helpen met het beschilderen van de resterende paaseieren. De tijd gaat nu vlug. Enkelen die de hele nacht aanwezig zijn geweest, krijgen wat zware ogen, maar het licht verdrijft de slaap al snel. Om 08:00 uur volgt een viering; we verleggen de voorlaatste steen en we delen (versgebakken) Brood en Wijn, de hele kerkzaal is gevuld met jong en oud(er), verenigd in een kring, rondom de tafel bijeen. Wat een feest!

Nog een uur te gaan... Na het paasontbijt, dat als een lopend buffet wordt aangeboden, besluiten we de nachtwake om 09:00 uur en wordt het ontstoken Paaslicht van de Opstandingskerk (hoe toepasselijk!) naar de Adventskerk gebracht, waar om 10:00 uur een vrolijke paasdienst wordt gehouden.

"Het leven brak door aarde en steen, uit alle wonderen om u heen spreekt, dat God heeft gesproken" zingen we met lied 630 ... En er is Licht, het duister is gezwicht. Halleluja!

Dick Mensink